

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Hyvinvointilautakunta 09.06.2022 § 84
334/00.01.02/2022

Valmistelu

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 040-7418946, Hyte-koordinaattori Janne Jylkkä, suunnittelija Riikka Tolonen

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tehtävänä on varmistaa lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvän toiminnan suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus, pitkäjänteisyys sekä yhteistyö eri toimijoiden välillä.

Hyvinvointisuunnitelma on myös lastensuojelulain (417/2007 12§) mukainen suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnassa.

Suunnitelman sisältö on laaja-alainen ja koskee lapsen ja nuoren kasvuoloja, niiden epäkohtien ehkäisemistä, vanhemmuuden tukea sekä lasten ja nuorten palveluja. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 12 §:n mukaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattava opiskeluhuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet, arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta, toimet, joilla vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja opiskelijoiden varhaista tukea, sekä tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta sekä opiskeluhuollon laadunarvioinnista.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma tuottaa laaja-alaisen ja kattavan kuvauksen lasten ja nuorten hyvinvointia rakentavista tekijöistä, palveluista ja toimintaympäristöistä. Suunnitelma kokoaa yhteen Kemin kaupungin lasten ja nuorten näkökulmasta keskeiset palvelut ja suunnitelmat. Tämän lisäksi palveluja toteutetaan kumppanuudessa eri toimijoiden ja yhteistyötahojen kanssa.

Kemin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 on laadittu moniammatillisessa työryhmässä kevään 2022 aikana. Kaupunginhallituksen nimeämä hyvinvointityöryhmä on käsitellyt suunnitelmaa 19.5.2022 kokouksessa.

Asukkaiden, asiakkaiden, lasten ja perheiden on ollut mahdollista vaikuttaa Kemin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sisältöön vastaamalla sähköiseen kyselyyn, jonka vastausaika päättyi 5.6.2022. Kyselyssä oli mahdollista ilmaista mielestään tärkeimpiä toimenpiteitä, sekä tuoda esiin perustellen täydennystarpeita hyvinvointisuunnitelmaan liittyen. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta ja kyselystä tiedotettiin Kemin kaupungin nettisivuilla, Wilma-sovelluksen kautta, sekä päiväkotien tiedotuskanavia hyödyntäen. Kyselyn tuloksia on hyödynnetty hyvinvointisuunnitelmatyöskentelyssä.

Vuoden 2023 alusta käynnistyvät hyvinvointialueet muuttavat lasten ja nuorten hyvinvointipalvelujen järjestämisvastuita Tästä eteenpäin lasten ja nuorten hyvinvoinnin tavoitteet ja sisällöt kuvataan sekä kaupungin että hyvinvointialueen tasolla, joka edellyttää yhdyspintakeskusteluja ja suunnitelman tarkentamista tältä osin.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Kemin kaupungin hyvinvointisuunnitelman ja – kertomuksen 2022-2025 kokonaisuutta.

Lain mukaan valtuusto hyväksyy suunnitelman sekä seuraa ja arvioi sen toteutumista vähintään kerran valtuustokauden aikana. Valtuuston tulee ottaa suunnitelman toteuttaminen huomioon kunkin vuoden talous- ja toimintasuunnitelmassa.

Nuorisovaltuusto on käsitellyt lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa kokouksessaan 1.6.2022 § 11.

Nuorisovaltuusto katsoo, että suunnitelmassa esille nostetut arvot ovat hyvät ja tavoittelemisen arvoiset. Nuorisovaltuusto kokee, että esimerkiksi kouluterveyskyselyn tulokset ovat huonot, mutta ne näkyvät juuri näin lasten ja nuorten arjessa. Koulukiusaamiseen tulee puuttua selvemmillä keinoilla ja opettajien tulee tulla tietoisiksi eri kiusaamisen muodoista. Nuorisovaltuusto näkee, että kiusaamista tapahtuu paljon ”näkymättömästi” eli mikä ei opettajille näy eikä se tule välttämättä opettajien tietoon. On myös tilanteita, jolloin asian esille nostaminen on pahentanut kiusaamista. Kodin ja koulun yhteistyön lisääminen tämän asian ympärillä on tärkeää. Kiusaajan toimintaan tulee puuttua tiukemmin ja perinpohjaisesti. Kouluympäristössä tulisi nostaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa esille suvaitsevaisuuden merkitystä ja toisen ihmisen kunnioittamista. Opettajien auktoriteetin katoaminen huolestuttaa nuoria ja kiusaamiseen tai ylipäänsä yleiseen häiriköintiin puuttumisen keinot ovat opettajilla vähissä.

Mielenterveyspalveluiden saatavuus pitää konkreettisesti kehittyä, nuorisovaltuusto kokee, että suunnitelmassa ei ole riittäviä konkreettisia keinoja tämän asian parantamiseksi.

Opiskeluhuollon toiminta ei vastaa nuorten kokemaa tarvetta ja kouluterveydenhuolto sekä koulukuraattoripalvelut ovat heikosti saatavissa. Nuorisovaltuusto näkee, että ei riitä, että palvelut ovat lain määrittelemällä tasolla, kun tarve kouluilla ja nuorilla on isompi. Matalan kynnyksen palveluita tarvitaan enemmän ja avovastaanotto tulee olla lähempänä nuoria ja opiskelijoita.

Urheiluakatemian idea todetaan hyväksi ja on paikoittain toiminut käytännössä, mutta tiedotus ja osallistumiskynnys vaatisivat paranneltavaa. Tiedotusta voisi parantaa esimerkiksi urheiluseurojen kanssa.

Yleisesti eri hankkeiden ja tapahtumien tiedotus nuorille on heikkoa eikä toimi, Facebook ja kaupungin nettisivut eivät tavoita nuoria. Yhteistyö koulujen kanssa eri asioista tiedottamisessa voisi lisätä nuorten tietoisuutta kaupungin tapahtumista ja hankkeista, lisäten näin nuorten osallisuutta. Tiedottamisessa voitaisiin hyödyntää koulujen opiskelija- ja oppilaskuntien hallituksia, jotka pystyvät hyvin olemaan yhteydessä nuoriin kouluissa.

Yleisesti suunnitelma vaikuttaa paperilla hyvältä, mutta nuorisovaltuusto ja nuoret vaativat enemmän konkreettisia toimia sekä ratkaisuja. Yleensäkin nuoria koskevia asioita tulisi katsoa nuorten kokemasta näkökulmasta, eikä tilastoista. Esimerkiksi kouluterveydenhuolto näyttää paperilla lähes riittävältä, mutta tosiasia on, että nuoret eivät koe terveydenhuoltoa läheskään

riittäväksi tarpeisiinsa verrattuna. Vaikka palvelut olisivat laskennallisesti hyvällä mallilla, se ei tarkoita, että ne oikeasti toimisivat.

Hyte-koordinaattori Janne Jylkkä esittelee lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman keskeisimmät sisällöt kokouksessa.

Oheismateriaalina Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 sekä kuntalaiskuulemisen tulokset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2022-25

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 ja esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös

Hyte-koordinaattori Janne Jylkkä esitteli lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman keskeisimmät sisällöt kokouksessa.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 ja esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle käsiteltäväksi.